

ANC, el poble unit

El sentiment independentista a Catalunya ha seguit una progressió que, en 30 anys, l'ha conduït des d'una posició gairebé marginal dins del catalanisme fins a la centralitat. Al·l'iniici de la Transició l'evolució va ser molt lenta. Veníem d'un migrat testimonialisme grupuscular. Es van assajar esforçades vies d'accés al parlamentarisme –com Nacionalistes d'Esquerra– sense disposar de prou estructura ni suport popular. Durant els vuitanta i primers dels noranta, van predominar l'activisme simbòlic i el propagandisme (Crida, MDT...) amb interessants assajos municipals (més tard, en trobaríem traces en l'origen de les CUP). L'adopció de l'independentisme com a eix estratègic fonamental per part d'ERC va marcar un punt d'inflexió en el procés de desacomplexament del sobiranisme. A finals dels noranta, amb el lideratge de Carod Rovira –sense menystenir altres aportacions– el discurs independentista va guanyar gruix, es va fer més incloent i va acabar d'incorporar bona part de les tradicions i perspectives d'esquerres. L'entrada de segle ha vist l'acceleració del procés i el seu desbordament molt més enllà d'una sola formació política.

El contrast entre l'aflorament d'un independentisme de vocació majoritària i la fragmentació de les seves expressions polítiques admet moltes lectures, però la clau de la paradoxa és en la complexitat política d'un moviment sovint titllat de monotemàtic. No és casualitat que els acusadors habituals de manca de sentit global de la política independentista encara no hagin estat capaços d'incorporar a la seva suposada política *global* una posició clara en relació amb la qüestió nacional. Tanmateix, la crítica té fonament. L'independentisme s'ha alimentat d'un difús i mitificat objectiu: la independència nacional. Però sense un projecte gaire definit de com arribar-hi o la mena de país a construir, i amb unes arrels teòriques i polítiques de procedències molt diverses. Cal reconèixer que, sovint, la barroeria i els desafiaments de l'estat espanyol han fet més per la presa de consciència de la gent que no pas la capacitat propositiva de les polítiques sobiranistes.

Potser era imprescindible que l'independentisme, per fer-se gran, hagués de viure una implosió, justament durant el trànsit de moviment sectorial *especialitzat* a força transversal de canalització de les energies socials. El procés és viu però encara no s'ha completat. Aquest pro-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

DANIDE

cés va més enllà de disputes entre aparells polítics, ambicions personals de lideratge o posicions ideològiques discrepant. I va més enllà, per descomptat, de l'actuació disgregadora d'aquells que veuen l'ascens de l'independentisme català com l'adversari a batre i com la principal amenaça a la seva concepció monolítica d'Espanya.

La multiplicació de sigles, grups, xarxes, fòrums, discursos, platafor-

L'ANC és l'espai unitari per excel·lència de l'independentisme. Cal que tots els catalanistes la facin créixer i que desbordi la política institucional

mes... pot ser considerada un símptoma de la vitalitat de la política catalana i de l'empenta sobiranista. Però la dispersió ha desactivat il·lusions i ha creat confusió. I s'han fet insistents invocacions a la unitat política, en vista de la falta de correspondència entre les devocions manifestades per centenars de milers de persones (en les consultes populars o en les enquestes) i la seva limitada expressió política i electoral.

La unitat de les forces polítiques independentistes dependrà de qüestions com els seus projectes socials, el model econòmic que proposin, les seves respectives tradicions polítiques o les concepcions en matèria organitzativa. La unitat que urgeix no és un acord forçat entre formacions o grups de

filiacions diverses o un pacte electoral apedaçat. La unitat que urgeix, ara a Catalunya, és la que sorgeix de la coincidència multitudinària en la necessitat d'aglutinar tota la força social possible per fer viable la construcció d'un estat propi.

El 10 de març es va constituir formalment l'Assemblea Nacional Catalana. Hereva de l'èxit de les consultes pel dret a decidir, l'ANC es configura com l'espai unitari per excel·lència de l'independentisme. Ha renovat el seu nucli organitzatiu, ha eixamplat la seva xarxa d'assemblees territorials i aspira a ser el gran acumulador de l'energia popular col·lectiva catalana. L'equivalent a l'Assemblea de Catalunya, però adaptada a les noves condicions i possibilitats: l'instrument de trobada, coordinació i mobilització d'amplis sectors socials disposats a donar suport al trencament polític amb l'estat espanyol i a renovar la política democràtica del país.

En els actes de l'ANC s'hi veu la presència vacil·lant d'alguna gent de CiU, incòmoda amb les contradiccions que provoquen les aliances del partit i del Govern. I, sobretot, destaca l'escassa presència de militants del PSC. On són els més catalanistes i els federalistes de l'Espanya plural? Què els passa? És ara, en vista de la crisi social i nacional, que cal participar en el debat públic. És ara que cal ser en tots els fronts. Tots els partits del catalanisme, cadascun des del seu perfil, poden ajudar a bastir una estructura suprapartidària que ens cohesiona i enforteix. Cal que l'ANC incorpori el màxim d'experiències i sensibilitats perquè la seva massa crítica pugui créixer i desplaçar el centre de gravetat de la nació. Per desbordar la política institucional. No per substituir-la, sinó per fer-li evident que, enfrontat a un estat fort i virulent, un sistema polític feble només pot guanyar les batalles decisives si compta amb el suport organitzat de la gent.